

Spiekbriefjes

DOEL BEPALEN: Waarom lees ik de tekst?

- Ik heb een leesdoel:
- Ik zoek informatie. (informatieve tekst)
- Ik wil weten hoe ik iets moet doen. (instructie)
- Ik wil lezen voor mijn plezier. (verhaal, strip, mop)

1. Voor het lezen: Zijn er meer teksten? Dan lees ik de teksten globaal en kies de beste tekst.
2. Tijdens het lezen: Ik lees de tekst precies. Is dit echt de juiste tekst? Nee, dan zoek ik een andere.
3. Na het lezen: Was dit de juiste tekst? Heb ik mijn doel bereikt?

VOORKENNIS OPHALEN: Wat weet ik al over het onderwerp?

- Ik las of hoorde al eerder over het onderwerp.
- Ik zet in een woordweb wat ik al weet.
- Tijdens het lezen krijg ik nieuwe informatie.

Voor ik lees, denk ik na over het onderwerp.

Wat ik al weet, helpt om de tekst te begrijpen.

HERSTELLEN: Wat doe ik als ik het niet meer snap?

- Ik lees de tekst nog een keer.
- Ik kijk naar de illustraties bij de tekst.
- Ik zoek de betekenis op in een woordenboek.

Ik doe wat hierboven staat. Zo kan ik veel vragen zelf oplossen.

VOORSPELLEN: Waar gaat de tekst over?

- Ik lees stukjes tekst: de titel, de kopjes, de eerste regels en opvallende woorden.
- Ik kijk naar het uiterlijk van de tekst: de illustraties en de vorm.
- Ik kijk waar de tekst vandaan komt: de bron, het onderschrift.

Voor ik lees, wil ik weten waar de tekst over gaat. Zo kies ik de beste tekst en lees ik niet voor niets.

GROEIEN IN EEN EI

BROEDEN OP EEN NEST

De kip legt elke dag een ei. Als alle eieren gelegd zijn, gaat de kip broeden. Ze gaat dan op de eieren zitten en houdt ze warm.

EEN KIPPENEI VAN BUITEN

Een kippenei heeft een stevige harde schaal. Daardoor gaat het niet stuk tijdens het broeden.

EEN KIPPENEI VAN BINNEN

Midden in het ei zit een gele dooier. Op de dooier ligt het embryo. Het embryo is het begin van een kuiken. Om te groeien heeft het embryo voedsel nodig. Dat voedsel zit in de dooier en het eiwit. Het embryo heeft ook lucht nodig. Die lucht zit in de luchtkamer.

titel

kopje

eerste regels

kopje

kopje

opvallend woord

onderschrift

bron

VRAGEN STELLEN: Welke vragen zie ik in de tekst?

- Wh-vragen beginnen met een w of een h: wie, wat, waar, wanneer, welke, waarom en hoe.
- Ik stel wh-vragen bij elke tekst. Dat helpt om een tekst te snappen.

Wie viert feest? Waar is het feest? Hoe zal ik gaan?
Wat voor feest is het? Welke dieren mogen komen?
Wanneer is het feest? Waarom is er feest?

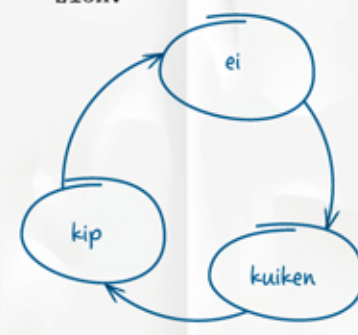
- Ik snap waar verwijzwoorden naar verwijzen.
- Ik herken signaalwoorden in de tekst.

verwijswoord
Eerst viert kip feest, daarna gaat zij op vakantie.
signaalwoord van tijd

Hierdoor zie ik verbanden in de tekst. Dat helpt om een tekst te snappen.

VISUALISEREN: Welk plaatje past bij de tekst?

- Ik maak plaatjes in mijn hoofd als ik lees. Zo begrijp en onthoud ik de tekst beter.
- Soms is dat plaatje een schema. Dat helpt om verbanden in een tekst te zien.

Waarom kan een ei niet bevriezen?

Omdat er een dooier in zit.

SAMENVATTEN: Hoe vat ik de tekst samen?

1. Ik markeer de kernwoorden en kernzinnen in een tekst.
2. Met de kernwoorden en de kernzinnen schrijf ik de hoofgedachte op: dat is de samenvatting.

Ik wil alleen het belangrijkste van een tekst onthouden. Daarbij helpt het maken van een samenvatting.

Opzoekvaardigheden

Een tabel is een soort tekst. Ik kan informatie in een tabel opzoeken.
Een inhoudsopgave is een soort tekst. Ik kan in een inhoudsopgave de informatie zoeken die ik nodig heb.

Informatie en meningen vergelijken
Ik ken het verschil tussen een feit en een mening.

- Dit helpt me bij het beoordelen van een tekst.
- Dit helpt me bij het kiezen van de juiste tekst.